

Zápis ze zasedání Rady Sdružení knihoven ČR

Místo konání: Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
Lidická 1, České Budějovice

Datum: 11. března 2015

Přítomni: PhDr. Zdeňka Friedlová, RNDr. Jitka Holásková, Mgr. Ivo Kareš, Ing. Jiří Mika, RNDr. Tomáš Řehák, Mgr. Eva Svobodová.

Hosté: PaedDr. Vratislav Emler, Ing. Jitka Hladíková, Mgr. Blanka Konvalinková, Bc. Radomíra Kodetová, prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D., Ing. Petr Žabička.

Omluveni: Mgr. Daniel Bechný, Ing. Aleš Brožek, Ing. Lea Prchalová.

Program:

1. Aktuální stav CPK

P. Žabička informoval o činnosti pracovního týmu a o stavu realizace projektu.

- V roce 2015 se předpokládá zapojení krajských knihoven a dodávání dat podle jejich konkrétních možností, respektive možností jejich knihovnických systémů. Za SVK budou určeni kontaktní pracovníci (pravděpodobně systémoví knihovníci), kteří budou komunikovat s týmem CPK.
- Projekt pro letošní rok – vyvinout pilotní systém CPK, umožnit zapojení dat z krajských systémů a dalších zdrojů, definovány jsou základní funkce (import dat z knihoven, indexace dat, možnost objednávky dokumentů), přibližně od září shromažďovat připomínky k pilotní verzi.
- Žádost na 2,5 mil. Kč – projekt KNAV a MZK.
- Předpoklad: MZK bude dodavatelem řešení pro ostatní knihovny, které jsou v Radě CPK, včetně knihoven SDRUK.

Následně byla diskutována otázka uzavírání smluv.

T. Řehák:

- Nutno vyjasnit, o jaký typ smluv půjde, kdo s kým je bude uzavírat.
- Zřejmým faktickým partnerem v tuto chvíli je MZK.
- Nutno hledat model smluvních vztahů a jaké budou smluvní závazky.
- Pravděpodobně se bude jednat o smluvní vztah na dobu pilotního projektu.
- Dosud není uzavřena smlouva o spolupráci na tvorbě CPK – měla by být uzavřena, cílem by mělo být zapojení maximálního počtu knihoven.

P. Žabička:

- Jedná se také o smluvní vztah k poskytovatelům komerčních zdrojů.
- Role NLK – možnost využít jejich zkušeností, které má s uzavíráním smluv s poskytovateli informačních zdrojů.
- Je třeba jednat také se zástupci společností, které poskytují zdroje s plnými texty článků (Anopress IT, Newton Media), a vzít v úvahu volně dostupné zdroje.

T. Kubíček:

- Bude se jednat o dva typy smluv: mezi účastnickými knihovnami a se soukromými subjekty.

- Mgr. Maixnerová z NLK by měla být k případnému jednání pověřena Radou CPK.
- V souvislosti s CPK narůstá administrativa a posouvá se role MZK.

T. Řehák:

- Na přípravě smluv se mohou podílet také právníci MKP.
- Možné strany smluvních vztahů: české knihovny (blíže neurčená skupina, kdo ji zastupuje?), SDRUK, Rada CPK, individuální subjekty.

Z. Friedlová:

- Základní smlouva pro pilotní projekt by měla být mezi nositeli tohoto projektu a MZK.

E. Svobodová:

- Uzavření smlouvy o spolupráci na tvorbě CPK by mělo být předmětem jednání Rady CPK.

T. Řehák:

- Bude iniciovat, aby legislativní skupina Rady CPK připravila návrh smlouvy o spolupráci na tvorbě CPK.

V návaznosti na přípravu CPK byl diskutován způsob hodnocení projektů podaných do programů VISK. Byl vysloven požadavek, aby se ÚKR zabývala zaměřením jednotlivých programů VISK a kritérii pro hodnocení projektů tak, aby byly dotace přednostně udělovány projektům, které mají význam pro realizaci koncepce rozvoje českého knihovnictví a které jsou z hlediska českého knihovnictví efektivní. Rada SDRUK schválila návrh dopisu, který je přílohou tohoto zápisu.

P. Žabička na závěr tohoto bodu programu informoval o tom, že NK ČR podala projekt na přípravu Centrálního adresáře knihoven a že v termínu 25.–26. 3. se v Brně uskuteční jednání sekce IT SDRUK k digitalizaci. Následně by bylo vhodné uspořádat také jednání k CPK.

2. Volba předsedy Rady SDRUK a člena Revizní komise SDRUK

Rada SDRUK vzala na vědomí rezignaci L. Prchalové na funkci předsedkyně Rady SDRUK k 31. 3. 2015.

Jako jediný kandidát na předsedu Rady SDRUK byl navržen T. Řehák.

T. Řehák se k návrhu vyjádřil:

- Pokud bude zvolen, je připraven funkci převzít.
- Navrhuje širší otevření SDRUK směrem k dalším knihovnám s právní subjektivitou (například městským knihovnám), aby SDRUK široce reprezentoval české knihovny.
- Bude hledat pracovníka z MKP, který by zajistil administrativní práce, považuje za užitečnou účast tohoto pracovníka na poradách rady.
- Hospodaření je připravena převzít Ing. Libuše Matyášová, vedoucí ekonomického oddělení MKP.

Následovala volba, při níž byl T. Řehák zvolen většinou přítomných (T. Řehák se zdržel hlasování, ostatní pro) za předsedu Rady SDRUK s účinností od 1. 4. 2015.

Rada SDRUK vzala na vědomí rezignaci stávající členky revizní komise L. Matyášové k 31. 3. 2015. Na tuto funkci byla navržena Ing. Radomíra Olšinová, která s návrhem předběžně souhlasila. Rada SDRUK zvolila R. Olšinovou jednomyslně za členku revizní komise s účinností od 1. 4. 2015.

3. Příprava programu valné hromady SDRUK

Valná hromada se uskuteční 24. 3. 2015 v Mendelově univerzitě v Brně, Zemědělská 1, Mendelův pavilon, místnost M2012. Přihlášky přes online formulář na webu SDRUK do 17. 3. Možnost exkurze do arboreta a skleníků.

Rada SDRUK pověřila E. Svobodou zpracováním zprávy o činnosti za rok 2014.

Rada SDRUK vzala na vědomí zprávu revizní komise a doporučila zpracovat podrobný rozbor nákladů s komentářem tak, aby byl mohl být přednesen na valné hromadě.

Rada SDRUK pověřila T. Řeháka zpracováním plánu činnosti SDRUK na rok 2015 a návrhu usnesení valné hromady.

Rada SDRUK navrhuje valné hromadě, aby místo Mgr. Tomáše Gece, který rezignoval na člena Rady SDRUK poté, kdy odstoupil z funkce ředitele MZK, zvolila za člena Rady SDRUK současného statutárního zástupce MZK T. Kubíčka.

Program valné hromady:

- 9:30 zahájení;
- Exkurze po areálu Ústavu vědecko-pedagogických informací a služeb;
- Informace o změně ve vedení SDRUK;
- Zpráva o činnosti a výsledku hospodaření za rok 2014;
- Zpráva revizní komise;
- Plán činnosti na rok 2015;
- Volba člena Rady SDRUK;
- Přestávka;
- Zprávy o činnosti sekcí SDRUK;
- Zpráva o činnosti Nadace knihoven;
- Informace o studijní cestě;
- Různé;
- Závěr oficiální části;
- Exkurze do arboreta a skleníků s rozkvetlými orchidejemi.

4. Příprava konference Knihovny současnosti 2015

Uskuteční se v Olomouci, protože v Plzni se nepodařilo přes maximální úsilí D. Bechného zajistit prostory odpovídající rozpočtovým možnostem. V této souvislosti navrhl T. Řehák postupné navyšování účastnických poplatků na úroveň, která poskytne při pořádání konference větší možnosti. Organizační záležitosti na konferenci v Olomouci zajišťuje J. Holásková, nutná bude kontaktní osoba z MKP. Rada diskutovala možnost přenést postupně organizační záležitosti na komerční subjekt. V roce 2015 řešit ještě kompromisně či kombinací vlastních sil a komerčního subjektu.

V diskuzi předloženy různé náměty na témata a programové bloky. T. Řehák připraví do valné hromady na základě těchto námětů předběžný návrh programu konference.

Rada SDRUK souhlasila s návrhem T. Řeháka, aby sborník z konference byl publikován v elektronické podobě, a to až po uskutečnění konference. E. Svobodová a T. Řehák ověří možnosti, jak v tomto smyslu požádat o změnu projektu na vydání sborníku, podpořeného dotací z programu K 21. Přípravu sborníku (redakci příspěvků, editaci a grafické zpracování) pro zpřístupnění na webu SDRUK zajistí do konce září 2015 SVK v Kladně.

5. Činnost sekcí SDRUK

Sekce pro služby: I. Kareš informoval, že NK ČR připravuje nový metodický pokyn k zajišťování MVS, měl by být do konce dubna 2015. I. Kareš navrhl přehodnotit účtování poštovního za MVS mezi krajskými knihovnami, k němuž v minulém roce některé krajské knihovny přistoupily.

T. Řehák k problematice MVS navrhl:

- Získat právní názor k nároku na poplatky za překročení výpůjčních lhůt v případě výpůjček MVS.
- Jednat za SDRUK a ÚKR (pravděpodobně prostřednictvím MK) s Českou poštou ohledně paušálního poplatku za zásilky v rámci MVS.

Bibliografická sekce: E. Svobodová informovala o přípravných pracích k vytvoření koncepce článkové bibliografie a dalšího vývoje databáze ANL.

- Krajské knihovny pokračují v letošním roce na realizaci kooperativního projektu dotovaného z VISK 9 a dodávají do ANL data z tohoto projektu a vlastní excerpcce.

- NK ČR zajišťuje pouze správu databáze ANL a odmítá, že by se mohla větší mírou podílet na dalším vývoji ANL.
- 18. 2. se uskutečnil workshop v NK ČR v Hostivaři, zúčastnili se zástupci bibliografických pracovišť krajských a dalších knihoven a také 6 pracovníků NK ČR, byly předvedeny ukázky propojování článkové bibliografie s plnými texty a intenzivně bylo diskutováno o možnostech dalšího vývoje databáze ANL.
- Proběhla anketa o využívání databáze ANL – krajské knihovny využívají, městské knihovny využívají méně nebo vůbec.
- Databáze ANL je nadále potřebná, měl by to být i jeden z informačních zdrojů začleněný do CPK; otázka jak ji vytvářet dál.

Proběhla diskuse o možných způsobech dalšího zpracování databáze ANL:

- E. Svobodová vyjádřila potřebu posunout termín na zpracování koncepce, požadovaný konec dubna je nereálný.
- T. Řehák navrhl obrátit se na ÚKR, aby doporučila MK, aby požadovalo na NK ČR potřebnou účast na tvorbě ANL, návrh byl podpořen i ostatními přítomnými.
- J. Mika: NK ČR zastává stanovisko, že článková bibliografie není součástí České národní bibliografie, ale není zřejmé, z čeho toto stanovisko vychází.
- T. Kubíček: NK ČR, obdobně jako MZK, vyčlenila velký počet úvazků na Národní digitální knihovnu, bude obtížné najít úvazky opět na článkovou bibliografii.
- E. Svobodová: bylo by dobré, kdyby NK ČR převzala aspoň metodiku a administrativu související s tvorbou ANL a s případným využitím dalších zdrojů pro ANL.
- T. Řehák: je potřebné zpracovat analýzu informačních zdrojů, které mohou být významné pro tvorbu ANL, zjistit, která data jsou potřebná a kde je možné je získat, a zabývat se také vztahem článkové bibliografie k povinným výtiskům časopisů v elektronické podobě.

Rada SDRUK souhlasila se zasláním dopisu náměstkovi ministra Mgr. Rovenskému s požadavkem, aby se zabýval možností zapojení NK ČR do dalšího zpracování ANL.

Další náměty pro činnost sekcí SDRUK:

- T. Řehák: při pořádání větších akcí buď získat sponzory, nebo vybírat účastnické poplatky, nedotovat akce z běžného rozpočtu (z členských příspěvků) SDRUK. Akce by v zásadě měly končit s nulovou ekonomickou bilancí.
- E. Svobodová: problém s účastnickými poplatky při pořádání bibliografického kolokvia – pokud se koná na Slovensku, slovenská strana nechce přistoupit na placení účastnických poplatků.
- R. Kodetová: Jaké jsou možnosti vydání např. metodické publikace v elektronické podobě?
- T. Řehák: MKP může vydat v rámci své edice e-knih.
- I. Kareš: požadavek E. Lichtenbergové, aby krajské knihovny přispívaly do Souborného katalogu ČR pokud možno každý den (import záznamů přes protokol OAI).
- T. Řehák: souvisí to s větším využitím SK ČR pro sdílenou katalogizaci, MKP je připravena zajistit od roku 2016 zpracování beletrie, očekává se, že NK ČR a krajské knihovny zajistí zpracování odborné literatury.

6. Studijní cesta pro členy SDRUK

B. Konvalinková navrhla uspořádat cestu do knihoven ve Švýcarsku, v termínu 2.–4. června, a souhlasila s tím, že připraví program a zajistí organizaci cesty.

7. Různé

T. Řehák položil dotaz, zda se má SDRUK vyjádřit k situaci ve vedení NK ČR ve smyslu, že by SDRUK uvítal, kdyby do čela NK ČR byl vybrán odborník se širokou znalostí knihovnické problematiky. Rada SDRUK souhlasila, že takové vyjádření je možné, pokud vyzní pozitivně.

T. Kubíček informoval o chystané diskuzi s profesorem Andrew Lassem, která se uskuteční 16. 4. od 10 hodin v MZK a bude zaměřena na koncepci českého knihovnictví pro nadcházející období.

Zapsal: J. Mika

Odsouhlasili: E. Svobodová, T. Řehák

PŘÍLOHA: Návrh dopisu SDRUK adresovaného ÚKR

PhDr. Vít Richter
Předseda Ústřední knihovnické rady

Vážený pane předsedo,
Sdružení knihoven ČR se na Vás touto cestou obrací se zdvořilou žádostí, aby ÚKR jako poradní orgán MK ČR ve smyslu § 15 Knihovního zákona doporučila pro období připravované nové koncepce rozvoje knihoven změny v nasměrování dotačního programu VISK. Podle našeho názoru mají dotace z tohoto programu přednostně podporovat priority koncepce a zejména projekty s celostátní působností či projekty, které iniciují efektivní spolupráci mezi knihovnami na regionální nebo širší úrovni.